EUE Ollila Jyri(UM) 29.05.2017

Asia
Neuvosto; maatalous- ja kalastusneuvoston epävirallinen kokous Maltalla 23.5.2017

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 23.05.2017

Maatalousministerit keskustelivat epävirallisessa kokouksessaan Maltalla ilmastonmuutoksen tuomista haasteista maatalouden vesihuoltoon. Ilmastokysymysten todettiin olevan keskeisiä tulevassa CAP-reformissa. Panostukset tutkimukseen ja kehitystyöhön ovat etusijalla. II-pilarin rahoitusta vesitalouteen toivotaan lisää. Suomi korosti sitä, että ilmastonmuutoksen vaikutukset vesitalouteen ilmenevät hyvin eri tavoin eri puolilla EU-aluetta.

Maltan puheenjohtajakauden epävirallisen maatalousneuvoston kokouksen aiheena oli ”Ilmastonmuutos ja vesivarat EU:ssa – tulevat haasteet maataloudelle.” Keskustelu käytiin puheenjohtajan jakaman asiakirjan ja sen kysymysten pohjalta. Kokouksen aluksi vietettiin hiljainen hetki edellisiltana Manchesterissa tapahtuneen terrori-iskun uhrien muistolle.

Puheenjohtaja alusti keskustelua korostamalla veden keskeistä roolia maataloudessa. Ilmastonmuutos lisää säiden ääreistymistä ja veteen liittyviä riskejä. Kuivuus on vakava ongelma Etelä-Euroopassa jo nyt. YK:n kestävä kehityksen tavoitteista (SDGs) useimmat ovat sidoksissa maatalouteen ja veteen. Vesitaloutta tulee tehostaa innovaatioiden kautta. Veden kierrätys on myös oleellinen osa kiertotalous-ajattelua. Parempi vesitalouden hallinto, governance, on poliittisen päätöksenteon suuri haaste.

Komissaari **Phil Hogan** aloitti kestävän kehityksen tavoitteista; vesi on ihmiskunnan elämänlanka. Resurssitehokkuus maataloudessa koskee myös veden käyttöä ja siinä viljelijät ovat keskeisessä asemassa. Komission tuore työasiakirja identifioi samoja haasteita kuin pj:nkin paperi. Varapuheenjohtaja Katainen on nostanut vesikysymyksen korkealle komission työlistalla. Ravinnekierto on tiiviisti sidoksissa vesitalouteen. EU-rahoitusta on käytettävissä myös vesitalouden investointeihin.

Komissaari **Karmenu Vella** toi hänkin esiin komission työasiakirjan ”agriculture and sustainable water management in the EU” joka julkaistiin muutama viikko sitten. Siinä asiaa käsitellään ”kolmen i:n” pohjalta: 1) implementation; toimeenpanon välineet ja sääntely, 2) investment – rahoitus tutkimukseen ja kehitystyöhön, 3) intellect – paras tutkimustieto kaikkien käyttöön, tietokantojen jakaminen kaikille jne. Maaseudun kehittämisen sektorilla Vella haluaa panostuksia vesitalouteen: CAP:n kautta rahoitusta vesipuitedirektiivin toimeenpanoon.

Euroopan Parlamentin maatalousvaliokunnan puheenjohtaja **Cheslaw Siekierski** (PL, EPP) muistutti, että samalla kun ilmastonmuutos koettelee maataloustuotantoa, maatalous on myös osa ratkaisua ilmastonmuutoksen torjumisessa. Tarvitaan globaaleja toimia. Lyhytnäköiset biotalousratkaisut, kuten palmuöljyn käytön lisääminen ovat ongelmallisia, koska se syrjäyttää ruoantuotantoa. Veden puute panee ihmismassat liikkeelle. Puhdas vesi on ihmisoikeus. Maatalouden vesitalouden tehostamisessa koulutus ja neuvonta ovat avainasemassa.

Maataloustuottajia ja maatalousosuuskuntia edustanut Cogegan puheenjohtaja **Thomas Magnusson** oli yhtä mieltä resurssitehokkuuden tärkeydestä. Hän näki vakavia ongelmia ilmastopolitiikkaan liittyen LULUCF:n ja taakanjakokysymysten suhteen. Vahva CAP on edellytys hyvälle vesitaloudelle maataloudessa niin ympäristön, kuluttajien kuin koko yhteiskunnankin kannalta.
Nuoria tuottajia edustanut **Alan Jagoe** Irlannista korosti koulutusta ja neuvontaa: täsmäviljely, resurssitehokkuus, kannattavuus ja laatu.

Unkari nosti esiin tuottavuuden, ja siinä panostukset kasteluun.
Britannia mainitsi tulvasuojelun tarpeet. Task forcen raportti on hyvä pohja työlle.
Slovakia näkee ongelmien olevan jo tätä päivää: rankkasateet, tulvat, viljelyolosuhteiden muutokset.
Hollanti haluaa kehittää CAPia vastaamaan paremmin ilmastotarpeita. Sen tavoitteena on kehittää maataloudestaan maailman kestävin vuoteen 2030 mennessä.
Luxemburg haluaa lisää kansallista valinnanvaraa siihen, että maaseudun kehittämisrahaa voitaisiin enemmän ohjata vesitalouteen. Ilmastonäkökulma tulee olemaan keskeinen CAP-reformissa.
Latvia haluaa lisää jäsenmaiden välistä yhteistyötä vesiasioissa. Tuotannon diversifikaatio parantaa tuotantovarmuutta.
Italia katsoo, että kastelun välttämättömyys korostuu ajan myötä ja sitä on tuettava. Ohjausta tarvitaan kestävämpään vesitalouteen. Riskinhallintakeinoja tulee kehittää. Ääri-ilmiöt lisääntyvät ja kykyä kestää niitä on parannettava politiikan keinoin.
Irlanti haluaa vesitaloutta koskevan tutkimustiedon paremmin kaikkien käyttöön.
Kreikka katsoo, että kaikki politiikka tulee arvioida ilmasto- ja vesitalousvaikutusten suhteen.
Kyprokselle vesitalous on keskeinen ongelma. Vesihuoltoa on tuettava. Tuhlaavaa vedenkäyttöä maataloudessa pitää vähentää tuntuvasti neuvonnan ja sääntelyn avulla.
Tanska haluaa maaseudun kehittämisrahoitusta nykyistä enemmän nitraattidirektiivin ja vesipuitedirektiivin toimeenpanoon.
Puola kertoi toteuttaneensa jo nyt useita vesitaloustoimia maaseuturahoitukselle.
Belgia ajattelee, että CAPia on kehitettävä vastaamaan paremmin yhteiskunnan tarpeita, ja näin myös vesitaloutta. Haasteita ovat myös taudinkestävyys, orgaanisen aineksen lisääminen (vedenpidätyskyvyn parantaminen) ja tuotantoon liittyvien kasvavien riskien hallinta.
Espanja näkee asian ennen kaikkea ruokaturvakysymyksenä. Uusi teknologia auttaa veden käytön tehostamisessa. Vesitalousinvestointeihin on rahoitusta lisättävä. Vakuutuspohjainen riskinhallinta on osoittautunut Espanjassa toimivaksi.
Ruotsi korosti tutkimustoimintaa. Riskinhallintakeinoja on myös kehitettävä.
Tsekki haluaa investointivaroja veden varastointiin. Myös riskivakuutusta on kehitettävä.
Ranska haluaa satsata tutkimukseen ja innovaatioihin ja veden kierräykseen.
Slovenia haluaa vakuutukset pakollisiksi kaikille tuottajille.Pakkanen vei hedelmäpuiden sadon tänä keväänä ja myös se on ilmasto- ja vesitalousongelma.
Portugali haluaa panostuksia uuteen teknologiaan. Kastelu-infrastruktuurin rahoitusta II-pilarin kautta on lisättävä.
Saksa totesi myös G20-ryhmän korostaneen veden käytön tehokkuutta. Riskinhallinnassa tilatason päätökset keskeisiä.
Suomi muistutti, että ilmasto- ja vesitalousilmiöt ovat erilaisia eri puolilla EU-aluetta. Tutkimus- ja kehitysrahoitus EU-tasolla on tärkeää. Pohjoisen maatalouden erityisiä haasteita on mm. siinä, että kasvinjalostuksessa tarvitaan erityisiä lajikkeita, kun ilmasto muuttuu mutta silti päivän pituusolot pysyvät ennallaan. Pohjoisessa liiat ja huonosti ajoittuvat sateet tulevat ongelmaksi. Kestävä metsänhoito on osa ilmastonmuutoksen torjuntaa ja varautumista ilmastonmuutokseen. Maataloudessa tehdään ilmastotyötä monella tavalla ja niistä panostuksista tulee maatalouden saada myös korvaus.
Romania näkee ilmastokysymyksen koko ruokaketjun asiana. Tutkimustyö on etusijalla. Kestävä metsänhoito on ilmastotyötä. Kasvinjalostukseen kohdistuu suuria paineita.
Itävalta näkee että keinoja kyllä on, kunhan CAP pysyy vahvana. II-pilari on oiva väline ilmastotoimiin.

Bulgaria korosti vahvaa CAPia, molemmat pilarit tarvitaan. Parempi ravinteiden (lannoitteiden ja lannan) hyväksikäyttö liittyy myös vesitalouteen.
Viro korosti resurssitehokkuutta. Tarvitaan turvaverkkoja kun markkinasuuntautuneisuus etenee. CAPin II-pilari on avainasemassa ilmastotyössä.

Puheenjohtaja viittasi yhteenvedossaan uudelleen komission tuoreeseen asiakirjaan: rahoitus tutkimukseen ja kehitystyöhön on tärkeää. Tarvitaan laajaa näkökulmaa, mukana myös kestävä metsätalous. Erikseen puheenjohtaja mainitsi LULUCF:n suurena haasteena. Haavoittuvat kohdat maataloudessa on tärkeää identifioida. Tutkimuspanostukset kasteluun ovat tärkeitä.

Suomen edustajat

Ministeri Jari Leppä, os.p. Minna-Mari Kaila, yp Kari Valonen, erit.av. Risto Lahti MMM, aet Jyri Ollila EUE

Asiakirjat

Tämän raportin liitteenä puheenjohtajan tausta-asiakirja

Liitteet

Viite

Asiasanat	maatalous- ja kalastusneuvosto, vesipolitiikka
Hoitaa	**MMM, YM**
Tiedoksi	ALR, EUE, MAVI, SM, STM, TEM, UM, VM, VNK